

TÁROGATÓ.

VEGYES TARTALMU LAP,

a gazdasági egyesület, vidéki- és városi nőegylet s a Szamos-Tisza hát közlönye.

<p>Megjelenik: Hetenkint egyszer Kedden.</p> <p>Szerkesztői iroda: Kiadó-hivatal</p> <p>hová a hirdetések és előfizetési pénzek utasítandók: templom-utca 548 sz.</p>	<p>Előfizetési feltételek:</p> <p>Helyben egészévre 4 ft. félévre 2 ft. negyedévre 1 ft. 10 kr. Vidékre postán, egész évre 4 ft. 50 kr., félévre 2 ft. 25 kr., negyedévre 1 ft. 15 kr. Egyes szám ára: 10 ujkr.</p> <p>Kovács Márton felelős szerkesztő s kiadó.</p>	<p>Hirdetések ára:</p> <p>hásznos gármondor egyszeri hirdetésnek csak 6 kr. kétszeremél 5 kr. Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. A nyilttérben a háromhásznos gármondor beiktatási díja 20 kr.</p>
---	--	---

I. KÖRÖZVÉNYEK a megyei hatóságtól.

5139/1864

A nagyméltóságú m. kir. helytartótanács f. évi nov. hó 20. 93,898 sz. alatt kelt intézkvénye szerint, a boroszlói kir. Porosz kormány, a Csehországban uralgó keleti marhavész behurcolásának meggátálása tekintetéből, az egész ausztriai határ szelén következő marha közlékedési rendszabályok életbe léptetését rendelte el.

1. Semmiféle szarvasmarha a nélkül, hogy a meghatározott belépti állomásokon a 21 napi vesztég időt kiállotta, és egészségesnek találtatott volna be nem hajtathatik.

2. Sertés és gyanjas állatok a belépti helyeken gondos tisztításnak, és pedig usztatás, téli időszakban pedig fedett tereken történt mosatás által vetendő alá. Hasonló tisztításnak alá vetendők az illető közigazgatási közegek rendelkezése a hajtsúrok is.

3. Marhabőrök csak ha tökéletesen kemények és szárazok; szarvak, csupán ha a homlok csaptól és minden hártás függelék-től mentek; kidolgozatlan gyapju és állat-

szőrök (a sertés kizárásával) csak ha zsákokban, avagy gomolyokban (Ballen) be vannak csomagolva, vitethetnek Poroszország belsejébe. Nem tökéletesen kemény és kiszáritott bőrök úgy szarvak, melyek homlok csappal vannak ellátva a határon azonnal visszautasítandók.

E visszautasítás még akkor is történik, ha egy bőr vagy szaru szállításban csak néhány nem egészen kemény, vagy tökéletesen ki nem száritott marhabőr, vagy homlok csappal, vagy egyéb hártás függelékkel ellátott csak néhány szaru találtatik, és pedig ez esetben a visszautasítás az egész szállítást éri.

4. Olvasztott faggyu csak hordókban bocsúthatatik be; hájjak pedig csak akkor ha azokról a hártás részek a határon leszedettek és megsemmisítettek.

5. Olvasztatlan faggyu és friss hus, a határnál fölfelelenül visszafog utasítatni, hasonló rendszabályokat rendelt el a bayreuthi bajor kormány is, és pedig:

Szarvasmarha, juhok, disznók, gyapju, serték, nyersbőrök, kormók, olvasztatlan faggyunak Csehországból, avagy az ausztriai államnak Csehország mellett fekvő bár mely más országából leendő be hozatala további intézkedésig betiltatik. Ezen állatok a többi ausztriai tartományokból csak akkor hajtathat-

atnak be, ha hatóságilag igazoltatik, nélkül ezek egészséges helyről hozatván, szállítás közben sehol vészlepte helyet nem értek.

Bőrök bevitelére Ausztriának bár mely egészséges helyről, és csak akkor engedtetik meg, ha azok tökéletesen szárazok és kemények, szarvak pedig csupán ha homlok csap és minden egyéb hártás függelék-től mentek.

Végül a Szász kir. miniszterium a podoliai, magyarországi és galiciái faju szarvasmarháknak Csehországból Szászországba való behajtást további intézkedésig be tiltotta.

Mi is ezennel közhirre tétetik.
Szatmárt 1864 dec. 23.

5233/1864

Krasznamegye járvány albizottmányának f. évi nov. 29. 390 elm. sz. a kelt átirata szerint a Zilah város területén uralgó keleti marhavész miatt, Sz. Somlyón a három vásárok tarthatása a vész tartamáig be szüntetett.

Mi is ezennel közhirre tétetik.
Szatmárt 1864 dec. 17.

5296/1864

Szabad királyi Szatmár-Németi város büntenyítő törvényszékének f. évi nov. 28. 469 B. sz. a kelt átirata szerint, Szabó János

TÁRCA.

Uj év első reggelén.

Ezer nyolcz száz hatvan öt is
Megerkezett, — itt van!
A ki tegnap élt, az már ma
Nyugszik lenn a sírban.

Tegnap mi még négyet írtunk,
Ma már az csak régmúlt;
Az egyik a midőn meg halt,
A másiknak nyílt — ut,

Más planéta ült a székbe.
Feledjük a régi!
Ah de szokás üdvözölni
Az új ő felségét!

Már az úgy van, jó, vagy rossz? de
Szokássá vált bennünk,
Hogy az új kormányozónak,
Muhét, s tömjént viszünk.

Te pedig ó év! nyugodj meg
Ott a semmiségben,
Meg érdemled, mert megessaltál
Sok szép reménységben.

Olyan voltál mint sok ősd,
Kik előttd éltek;
Nem tevénnek semmit ők sem,
Mindig csak kenyéltek.

Szép álmokat szöttek mindég,
S azokban ringattak,
Üdvösségünkre azonban
Semmit meg nem adtak.

Jó hogy nem vagy, hogy elmúltál, —
Talán ez új évben,
Nagyobb osztozásunk lesz a
Rég várt szerencsében?

Talán az ígélet följjét
Elhozza az új év?

Talán ebben, tört hajónknak
Lesz óhajta várt rév?

Talán a sok menyörgések
Meggúznak már végre;
S számíthatunk megtisztított
Szabad levegőre?

Legyen tehát üdvözölve
Uj év! nagy kegyelmed,
Legyen reánk — szegényekre
Kitűnő figyelméd.

Mi neked sok jót kívánunk,
Adj többet te nekünk;
Elég volt már a sok roszból,
A miket le éltünk.

Ne csak biztass, — ne kecsgeless.
Add meg a mit várunk;
Eddig is csak a hit tartott,
A hit a mi várunk!

Tiszta keblünk szent hevével
Felsohajjunk hozzád,
Minden sohaj: szent könyörgés,
Halld meg buzgó imánkt!

Sok a mit mi tőled kérünk,
Végzetlensok, s nagy;
De te nagyobb, s hatalmasabb
Vagy, — mert te idő vagy.

Tiszta keblünk szent hevével
Felsohajjunk hozzád,
Áld meg mind a két kezeddél
Ezt a szegény hazát!

Szánd meg — eddig a mit érzett —
Tenger vesztességit;
Kinos hányattatásának
Szakítsd immár végét!

Sok bajunk van, nehéz átok
Sulya fekszik rajtunk;
Szabadíts meg, — add elémünk
A mi hön óhajunk!

Soha sem volt e hon terén
Honfi egyetértés, —
De érdekből annál több volt
Jog, és törvény sértés.

Forraszd össze értelemben
E hazának népét,
Legyen kész az áldozatra,
Adj — ha kell — vérét! —

Legyen minden szívverése
Egy erős szent érzés,
Legyen minden gondolat hű, —
S legyen egyet értés.

Legyen kineve az embernek
Lelki szabadsága,
Melyet senki nem árul,
Melynek nincs váltsága.

Legyen a polgárbecsület
Erény, sérthetetlen;
Szennyezetlen, s mint az Isten
Szent, és végzetlen.

Legyen a lélek oly erős
Mint szikla fal, s kemény,
Melyen erőt nem vesz semmi
Alyas rut érzemény.

Egy érzelem hevítse fel
Mindenkiben a vért;
Az áldozat ne legyen sok
Szabadságon, s honért! —

Ne tőrjün e hon kebelén
Rut árulót, és gázt;
Ne üldözze méltatlanul
A gaz — a jót, s igazt!

Legyen a gondolat szabad,
S szabad az érzemény;
Ekkor lesz csak telye-ülve
A rég táplált remény.

Ezt kérem én, ezt kérjük mi
Ó új év! te tőled,
Hej de valyon mit végeztek
Ott fenn te felöled?

nos Oláhcsaholyi szillettési fegyenc, ki is kö-zép köpcös termetű, hosszú barna arcu gesz-tenye szín hajja, sárgás szürke szemű, ren-des orru s szája, kis sárga hajszála, f. évi nov. 21. a városi börtönből megszökött. Szokásokori öltözte, va-tag vászon lábravaló s ing, rongyos kék posztó mellény veres bé-lyessel, rövid viseltes guba, fekete kalap, s rongyos boeskor.

Mi is oly megjegyzéssel tétetik ezennel közliré, miként illető hatóságok, bírások te-rületén nyomoztatván, a nevelési feltalálás esetére, a fentemlített város törvényszékéhez kísértessék.

Szatmárrt 1864 dec. 23.

A szatmármegyei fiók gazdasági egyeslet JEGYZŐ KÖNYVÉNEK

(Folytatása).

V. szám.

Alelnök ő méltga felemlíti, hogy a tény-tzés tárgyában felkért küldött eg a me-gyebeli 4 négyvellet értekezést tartván, ezen értekeztet eredményének írásba foglalására egy alküldöttség neveztetett ki, mely mun-kálatát egy külföldi velős tapintatos emlék íratban hozzá benyújtotta, ez azonban még a folyó hó 24-ére egybehívott vegyes érte-keztet elébe foghelybenhagyás, és elfogadás végett terjesztetni.

Örvendetes tudomásul vétetett.

VI. szám.

Ugyan csak alelnök ő méltga tudatja a választmányal, hogy ő a kincstári hágtó mének nyerhetésének feltételeit magának megkülderte, s a további szükséges lépéseket is küldött társai közreműködésével egy-szersmind felhívja a választmány tagjait, hogy vidékek érdekéről e tekintetben gondoskodjanak, s az érdekeket tetteleges be-folyásra buzdítsák.

A közlés méltó elismeréssel, s a figyel-meztetés köszönettel fogadtatván az egyeslet minden tagja felhivatik, hogy ez ügyben saját vidéke érdekének elő mozdítására vé-gett a b. Vécsey József ur ő méltósága elnök-lete alatt kinevezett küldöttséggel tegye érint-kezésbe magát, s nyújtson segédkezet a küldöttségnek.

Meg adod-e a mit kérünk,
Hoztál-e ránk áldást?
Ha nem, — úgy csak takarodj el,
Nem is adunk szállást. —
Tóth János.

AZ ÉLETÜNNEPE. MINAPI UJDONSÁG.

Méry beszélye.

Franciaiából fordította

Dalamér.

(Folytatás.)

— Atyám nagy bámulója a fennevezett dalmítnek; azt mondja, hogy az, Mayerbeer és Halevy minden dalmítveinél többet ér. Az öregék mindig ugyanazok. Atyám a nézes heteket élvezé, midőn fiatal vejjével, S ontni e dalmítvét hallá; s minthogy akkor igen jól érte magát, ezt Cortez Ferdinándnak tulaj-donítja ma is. Vajjon mi is ilyenek leszünk hetvenéves korunkban.... Nem találod ezt különösnek?

— Igen is, mondá Maxence, a közönyö-sőbb arckifejezéssel.

— Nagybátyám egyszer azt mondá nekem... a nagybátyák öc-ésük irányában, mindig bizalommal viseltetnek... ma már nem irnak több olyan dalmítvet, minő Cortez Ferdinánd... e mesternő mellett, Tell Vil-mos és a Hugonották csak vandevillesek... nőül-lem után harmadnapra, az akkori szokás szerint nőmet az operába vezetém, ez egy pontját képezé a házassági szerződés-nek, mindég Cortez Ferdinándot várták... Ismered e azon szép dallamot, mely e mű-ben annyira kitűnik:

Kiránságom csak azt mondja,
En legyen te élted gondja,
S mindig téged szeretném,
Mí sem fog oly kedves lenni.

VII szám.

Ismét elő térbe lépett Debrecen, Szat-már, szigeti va út ügye szönyegre hozat-ván, s gazdasági eg letiüknek ez ügybeni erélyes fellérese ajánlatván határozott.

Késztesék a Debrecen, N. Károly, Szatmár, Szigethi vasút kiéntése tárgyában egy felirat ő es. kir. apostoli felségéhez, s terjesztessék a folyó hó 24-ére ő-sze hívotti rendkívüli gyűléselbe. E felirat szerkesztésére felkértek: Kiszeli Károly, B. szörényi Elek és Vajui Károly urak, kik ezen ügyben ko-rábban történt lépéseknél mint jegyzők működtek.

VIII. szám.

Márton Sándor nyiregyházi gépész ve-tés alá egy-zerre három barázdát, húzó, s vető ek-j nek személyes megtekintésére a legközelebbi gyűlésből kiküldettek eljárá-sokról nem tévén jelentést határozott.

Hogy a kiküldöttek újból f. szállítás-sanak, megbízatásuk teljesítésére, s ha cél-szerűnek találják az ekének f. hó 24-ére ide Szatmárra az egyeslet költségön elszál-ítatására, hogy a gazda közönség megis-merhesse.

IX. szám.

Az országos magyar gazdasági egye-sület a kis jentői uradalom nyomtatá-ban kiadott ösmertetése egy példányát egy-le-tünknek megküldvén.

Köszönettel fogadtatott, s levéltárba tétetui határozottatott, hogy onnan az illető szakosztály szükségesegetében használat végett kivehesse.

X. szám.

A nyitramegyei gazdasági egyeslet igaz-gató választmánya egyesületiüket az általa folyó év oct. 16, 17, 18 és 19 én tartandó termény kiállítá-ra meghíván.

Testyári indulattal fogadtatott a meg-hívás és Vályik Károly, Bársony János urak felkértek, mennyiben ottani megjelenés-k-höz kilitás van, hogy egyesületünket kép-viseljék.

XI. szám.

Ugyanazon választmány a hazai szarvas-marháknak hizékenysége, von erő s tartós-ság, tekintetében felhívja egyesletünket, hogy a terület n. után tiszta magyar fajú szarvas-

marhát tenyésztő uradalmakat a fent érintett kellékekre vonatkozó több évi pontos, és hí-kimutatások közlé-ére kérés tel, s e kimuta-tásokat használat végett, vagy legalább az uradalmak felügyelőinek nevét és lakhelyét tulajdonás végett küldeni meg a felhívó egyesületnek.

Minthogy ily uradalmak a megye terü-letén Jánkon, Erdődön, Kányi pusztán, C-egöldön, Kocsordon, Sonkádton vannak, az illető uradalmi tiszt urak a kívánt kimu-tatás közlésére alkalmaslag felhivandók.

XII. szám.

A Kölcsey szobor leleplezési ünnepe-lyen tartandó megnyitó szónoklatra Gyene Károly, a fő szónoklatra Domahidy Pál urak vállalkozván.

Az egyesület hírlás eli-meréssel fogadja ajánlkozásukat, mert tőlök az ünnepély fon-to-sága, és hangulatához méltó szónoklat várására van jogosítva.

Ezzel a gyvülés berekesztetvén elosz-lott. Kelt Szatmáron sept. 7-én 1864.

Jegyzette:

Farkas Antal m. k.
egyleti jegyző.

Gyene Károly m. k.

bizott. tag.

Báró Vécsey József m. k.
alelnök.

Elmélkedés a szatmármegyei s egész-hazánkbeli román érdekek fölött.

XXI.

Bizonyára méltó figyelmet gerjesztettek b. Jókai Miklósnak az édes hazánkban a mi még e század elején is csak nagy ritkán, most sürin eloforduló öngyilkosságuk okai-ról legújabbán tett böles megjegyzései a P. L. ban, miket részben az irodalom nyavajás irányu voltának tulajdonít, s aztán int, hogy a minő igaz az: „hogy a polgárosodást, a jellemek kifejlét, az elvek szilárdaságát s a valóli férfiaságot, mint szintén a nőiséget semmi sem terjeszt inkább, mint a jó irányu irodalom, úgy igaz az is, hogy nincs ártal-masab, rothasztóbb, korin elvénitőbb és kár-hozatosabb ama ro z irodalomnál, mely é en mivel rossz, gyöngy és könnyen kezelhető, kezd — mint a dulva — el-zaporodni.

— Soha!

Sem te, sem én, senki... Gossec az Opera karnagya vala... mert ezen öreg, ak-kor még ifju, leányát és jövendőbeli vejét a halászk előadása alkalmával, az Operába vivé. A függöny felhúzása után, egy halász, egy negyed óra tartama alatt, a következő két verset éneklí:

Simon legény ama derék,
Ki az én leányomért ég.

E versek hallatára, az ipa vejének, a vő jegyessének, a jegyes apjának kezeit szo-rítá meg, és ma is azt mondják mind a hárman, hogy, Gossec „Halászk“ című operája, a dalmítvek notovábbja.

— Három zázézer; mondá Maxence, mintha e szám minden képzelmét elfoglalná.

— Jól van, válaszolá Urbain, a háromszázézeret, ismételned kell, a jövő évig, egy dalmü ismétlése sokkal jobban tetszik nekem.

— Az onnan van, kedves barátom, mon-dá Maxence meggyőződéssel, mert te, az e számban foglalt felső gondviselést fel nem bírod fogni.

— Igazad van, világosíts tehát föl...

— Háromszázézer!... épen annyi, mint három nagy város népe-sége, mely előttem elvonult s mely között, egy ifju hölgy, Óceánba hullott gyöngykit, ve zett el. S e végtelen tömegben, mely, Lyont és külvá-rosoit megné esithetné, én csak e hölgyet látám, ki magára maradt, hogy tudtom ki-vül, letkének szépségét szívének gyöngéd-ség t. nek m. megmutassa, s különösen azon nap estéjén, melyen, jövöm felett k tségbe valék esve, melyen, elszigetelt létem tüh t-len terhe alatt, mindenről lemondék... Fe-lelj Urbain, de komolyan szokásod ellenére,

Ezen nagy horderejű szavak idézését épen alkalmilag egy részt azért vettük, hogy ezütközbe vegyük mennyi m. gróni valót talál egy olyan nagy fr. r. s. elastics regény-író a magyar irodalomban, melynek pedig terjedelmét és kifejlését épen ez utóbbi tétel igazolja; de más oldalról a jó irányu irodalom hivatását rövílen, velő-en és mindent kifejezőleg senki sem határozhatná meg jobban, mint e ragyogó, hatalmas tekintélyű és legillet kesőbb toll bírókosa, körmouda-ta első részében tevé. „Valóban ha a románok saját irodalmukra lettek volna, a multban utalva, mily lábon állna az ők polgárosodása, a jellemek kifejlése, az elvek szilárdasága, és a valódi férfiaság és nőiség” mainap nálok?

Ugy hiszem bevezetésnek ez is jó, mert egy kicsit erősen tanulmányos, és lelkem egészen megkönyveblált általa. És pedig vigasztal először az, hogy ilykép a románoknak sem irodalmi hátramaradásán, sem az abban feltűnedező hibáin nincs mit nagyon kárörvendezni a rozszakaróknak, és másodsor az azon tény állás, hogy ifju vagy jobban mondva egészen bolesó korát elő irodalmában az elfajulás jótómán föl sem is tehető, mert ez inkább olyatén irodalomnál az eset, mely miatt a dajva kezd elzaporodni, s épen ezért rossz. És meg van harmadik örömem is, mely ugyan a mennyiben nem ment a fiádalom keverékétől, kissé hibásan, és csak az előbbi kedőből való egyesül sével mondható annak, ezt t. i. az okozza, hogy a román irodalomra nevezve sem követelhetni senmi szük alatt, miszerint róla szót tenni ne lehessen, minitán a magyart is oly erősen bírálják a hivatottak; és azért a felőle való megjegyzések megtehetőek, és jóindulattal mint írva vannak veendők, a nélkül hogy azokat sértő bántalmazásul kellessen magyarázni.

A román irodalmat tehát Magyarországon három lap képviseli, politikai, szépirodalom költészet és humoristikai téren. (Erdélyben gondoljuk ugyan annyi, melyekből egy iskolai szaklap). És ez valóban meglő jelenség, ha szinte belbesők és értékökre nézve jóval alantabb állóknak képzeljük is azokat a magyar lapokkal szemközt. — A népesség számához arányitva csakélynck lehet ugyan nevezni ez irodalmi tevékenesé-

get, mert a magyarhoz mérve $\frac{1}{3}$ részben 8—10 lap esnek, még pedig a vidékieken kívül; de majdnem igen bővekk mondható a tetteg, létező értelmiséghez viszonyitva, innen azoknak gyérpárolása épen elegeendőnek pedig vagy egyenlő arányúnak a magyar hírlapokéval a közép tanulókat látogató román ifjuság számához képe t, mely $\frac{1}{10}$ -od részét teszi a magyar e korbéli ifjuságnak, habár ez utóbbi viszonylat a népességhez ismét koránt sem a legörvendetesebb; de mégis igaz az, hogy az irodalom kezelő-é z valamint fenntartásához szükséges erőkk az iskolázottak sorából kerülnek, és ezek nek működése csakis relatív körrel és hatással terjeszkedhetik, vagyis: csak az és anynyi ír és olvas, a hány arra képesítve van.

Ezen felül számba kell venni, miként ezen irodalmi mozgalom Pesten csakis 1861-ben indult meg, és mi kiválóan csak magyarázhatók érdekeltségének és viszonyainak korlátai között maradnak jelen töredék gondolatainkkal is. És épen ezért mondók meglező jelenségnek ez újonatij románirodalmat, melynek teremtője, vala, a pillanatnyira fölébredett alkotmányos élet Különös sze szélve a sorsnak, hogy az ugy elnevezett „osztárk rendszer” alatt melyen szunyadának a román irodalmúrok, s mihelyt az ismét ugy elnevezett „magyar világ” fölött egy újbb pitymalló hajnal derült — im megzúletett „a román irodalom” is.

És itt meg nem állhatjuk hogy ne kérdezzük valjon nem rejlik-e élettanulság ebben a románokra nézve?? Azonban talán egy másik tanulság mutatkozhatik abban is, hogy a legelső lap mindjárt politikai tartalmu vala, az elég jó és hírneves „Concordia”*) Miért épen fenkörű s mely irmodoru politikai? Hát a szépirodalom és kivált humoristikai honnan vette magát elő oly hirtelen?

Mi ugy tartjuk hogy ezen irodalmi férfiak, a magyar irodalom emlőjén nevelkedének föl, innen az ő meglepő képzettségök és jártasságok, melyet ügyes alkalmazással rögtön átvivének saját nyelvvezetőkre. Igen, ők mind politikusok, költők, humoristák valának

*) Megbeszélünk neki, hogy szerény lapunkat „ört fizek”-nak talála nevezni in illo tempore. Mi bizunk t. olvasó közönségünkben, hogy pártolni fog — habár az fővárosi lap — a versenyzésben melyikünk török össze hamzrább? Szerk.

in idea magyar szellem és léglkörben, magyar olva-ottság és tanulmányozás folytán gyakorlatilag pedig megkezdtek a nagy munkát román irodalomban. A netaláni nehez- telés eltávolításért örömet megemlítjük hogy kivétel történhet ezen állítás alól, a mennyiben a legeslegújabb fiatalság már sokkal több tanulmányt fordított az erdélyi és küllhoni román nyelvre és irodalomra, vajha azért rendületlen maradandott a közhasza szeretete sziveikben, de a dolog veleje dönthetlen valóságon alapszik: csakis így magyarázható azon a maga nemében meglehetősen terjedelmes eszmekör, mely a román irodalom tengelye, gyáputja körül forog; vajha szerencés arányba volna ezzel az eszmék tisztultsága, szababsága és mindenek felett testvéri-ége a magyarokkal, legkivált a politikai lapoknál.

HELYBELI HIREK.

© F. hó 24 én városunkban Giród utczán tűz ütött ki, szerencsére szélesend uralgott, s az erlyes tűzoltis egy rozsvult házról többet a lángok martalékává nem engedett jutni. Mint mondják a szerencsétlenség gyújtás következtében eszközöltetett, s erre nézve a vizsgálatok már megkezdettek.

— Szép, de igen hideg karácsonunk volt; — a paraszt praktika azt mondja annál melegebb lesz d Pünköst.

□ Czenger Jánosné varrógépet hozatott, és jutányosan elvállal minden vászonnemű varrást.

ÜZLET.

December 21-ikén.

A szatmári piacra behozott termények ára köblőnkint következők voltak: Tisztabuza 4—4 ft. 20 k. Kőszeres 3 ft. 20 kr. 3 ft. 60 k. Rozs 2 ft. 20—50 kr. Árpa 2 ft. 20—30 kr. — Zab 1 ft. 50—40 kr. — Tengeri 3 ft. 2 ft. 80 kr. Kása 5 ft. 40—20 kr. Pózelék 5 ft. 40—60 kr. Krumpli 2—1 ft. 60 k. Aszu szilva 11—9 ft. 40 kr.

teledj, nem látsz-e e dologban, valami saját-szerűt, valami isteni gondviselést?

— Kedves Maxenceom, e gondolat már rég megvillant agyamban!

— És miért nem közölted azt velem, Cortes és nagybátyádról szőnyegre hozott unalmas beszéded helyett?

— Mit egy tervem vala.

— És minő terved?

— Megtudod, ha sikerül!

— S ha nem sikerül?

— Más tervet találok ki. Állásom hozza magával, az embereken segíteni, ha rajtok segíthet. Nem tartozom azok közé, kik a még felfedezetlen orvoszer hatását hirdetik halid, és meglátandod, hogy még akkor is fel tudom állítani magamat, barátomért, midőn látszólagosan, más dolgokkal foglalkozom. . . . A temetői tanmeny által nál gyakorolt illvos hatás látsása után, felfedezni vélém a mai nap reggelen tőlem kért orvosszert: Mély elfo, ult-ágod mindentől elvont; mi, engem illet, én annyira közeledém a sírhoz, memyire azt, a munket eltakaró levélzet megengedhető, s úgy lehetett az emlékköre írt szavakat olvasnom.

— Óh! mi remek eszme! szakítá őt félbe Maxence; igen, a felfedezés után vagyunk. . .

— De várj, hagyj végeznem beszéde-met. . . a sír, egy keresztel ellátott fogadalmi oszlop, a legszegényebbek egyike, mi, az elhunyt családjában nem mutat gazdságra. Ezt olvashatán: 1859. június 25. s az oszlopon nincs név.

— És nem esaltak meg szemeid? kérdé Maxence felindult hangon.

Nem. . . s most, más eszközhez kell nyulnunk, és. . .

— És te találás más eszközt, közbe-

vága Maxence, mert lásd, a bajom orvos-lását jövő évre halasztó orvoszer engem megöl.

A tőled hallottak, ez angyal iránt táplált szerelmemet, megkettőzteték. . . 1859! 1859! három előült év! mi gazdag kihul-lott, és, még ki nem apadt könyvekben, mi magasztos szív! mi nemes kebel, három évi kétségbeesés után a vigasz angyalához folyamodó!

— Valóban, kivételes dolog, mondá Urbain.

— Jól fogd fel, mit most neked mon-dok, vála zolá Maxence: házasodni akarok; unom egyedül lennem s bárha társat óhaj-tok, mégis vissza rettenek a házasságtól. Már, száz-szor díszekkel unokatestvéred jeles tulajdonaival, és bizván szavadban, elhatár-zám lépni családodba. Megsemmisült tervek. Nem tartozom azok közé, kik vél ften választás által veszélyeztetik szerencsájukat; soha sem tudnám nevetem és életemet oly nővel megosztani, ki, az anyagi és erkölcsi külmáz minden színével bekenve, azt, az esküvő után veti le magáról. Émiattan esoda történt, és áldom érte a véletlent, l-tennek ezen eszközét. Negyed óra, elég-séges volt, egy hölgyet kiismerhetnem, ki lelkét csak meghalt atyjának s az ég angyalainak akará feltárni. Éltém, e csodatel-jes, hölgyé, ki feltámasztott a halottak nap-ján. . . Urbain, figyelmes halgatásod, néze-temet helyes-elni látszik.

— Igen, Maxence ily örjögő szenv-délyben nem is lehetne okosabbat monda-ti. . . De, ne magyarázd ezt rosra. . . A törté-nelen, a szegény, a színház, telvék azon rögtönzött szerelmesekkel, kik, egy holgy megpillantása után, abba mindjárt belésze-rtettek, s ha késő bánatukat foutólóra ven-

nék, e szenvedélyeket mind számítá-ba kel-lene hozniok. É mondát: látalak és ismerem a szerelmet az első toll elkészülte után íratott. De neked Maxence, a kivétel kel-vezményével szabad bírnod, s az utó ad jövő szerelmeseknek jó példával elől men-ned. A vég-dhatározó ok, másokra nézve so-ha sem leend oly szerencsés mint ma. Egy fiatal ember, nem fog mindig meglepni egy hölgyet akkor, midőn az, egy sírkő előtt, lelkének minden érzelmét feltárja: ez csak egyszer történik; de vannak más eshetősé-gek, más számítá-ba jöhető véletlenségek, mind alkalmasak a nő jellemének ki ismerésére, a szerződés aláírása előtt.

Ha nekem kellene választást tennem, én a mai lelkéből tanulnék, az magán hord-ja erkölcsi bélyegét. Könnyű egy nőnek udvarolni, a végzett-les igen kieserélés előtt, félévig; de, csak alakját s öltözetében tanusított izlését ismerjük meg, szívének tökéletlenségeit igen jól jogja tudni palás-tolni, melyeket ha a nagy nap vég e ki-kimutat, akkor már minden késő. Szívesen adok a szegényeknek háromezer franct, ha e hölgy lakás-át felfedezvén, te, őt elveszed; mert akkor jogomban álland, megírni történetedet, melyet irodám-ba helyezve, példa gyanánt mutatandok itju kortársainnak, mint kelles-ék e p-nz-szonjas században a valódi boldogságot a hozomány elé tenni.

— Most már úgy beszél, mint egy öreg, mondá Maxence; már nem vagy többé az 1862-ik évbeli jegyző, hanem a régi jó idők filasi írások, és rendkívülieg ör-vendek hogy végre, komolyan kezdesz fog-lalkozni ügyemmel, de épen most, egy szo-moru dolog jutott eszembe.

(Folytatjuk.)

